



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 - Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr

**Μήνυμα του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
για την 27η Ιανουαρίου, Ημέρα Μνήμης των Θυμάτων του Ολοκαυτώματος**

Η 27^η Ιανουαρίου έχει καθιερωθεί από τα Ηνωμένα Έθνη ως Ημέρα Μνήμης των Θυμάτων του Ολοκαυτώματος. Ο συμβολισμός της ημέρας είναι προφανής: είναι η ημέρα που ο συμμαχικός στρατός απελευθέρωσε το Άουσβιτς, το κατεχοχόν στρατόπεδο εξόντωσης των Εβραίων κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Πρόκειται για στιγμή αποκαλυπτική – στιγμή που η ανθρωπότητα ήρθε αντιμέτωπη με το Απόλυτο Κακό, με ένα έγκλημα που της πήρε πολύ καιρό να συλλάβει σε όλες τις διαστάσεις του.

Στο Ολοκαύτωμα εξοντώθηκαν 6.000.000 Εβραίοι με οργανωμένο και συστηματικό τρόπο. Κυνηγήθηκαν, εκτοπίστηκαν, συγκεντρώθηκαν και οδηγήθηκαν στα στρατόπεδα του θανάτου. Όμοια άντρες, γυναίκες και παιδιά. Στόχος ήταν η «Τελική Λύση». Στόχος ήταν να αφανιστούν από προσώπου γης. Το Ολοκαύτωμα αποτελεί την πιο σκοτεινή σελίδα του 20^{ου} αιώνα, μια σελίδα στην οποία όποτε γυρνάμε, μόνο ντροπή και αποτροπιασμό για την φρίκη μπορούμε να νιώθουμε. Αλλά αυτά δεν αρκούν. Αυτό που χρειάζεται να νιώθουμε είναι η αποφασιστικότητα ότι δεν θα επιτρέψουμε σε τίποτα παρόμοιο να συμβεί ξανά. Ποτέ.

Γι' αυτό και το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων δίνει ιδιαίτερη σημασία στην σημερινή Ημέρα Μνήμης. Το χρέος απέναντι σε μια τέτοια μέρα είναι διπλό. Η μία όψη του είναι να θυμόμαστε, να μην ξεχάσουμε. Να θυμόμαστε ότι το Ολοκαύτωμα είναι κομμάτι της δικής μας ιστορίας, όχι μόνο της ευρωπαϊκής, αλλά και της ελληνικής. Σε αυτό αφανίστηκαν οι εβραϊκές κοινότητες της Θεσσαλονίκης και των Ιωαννίνων και Εβραίοι συμπολίτες μας από την υπόλοιπη Ελλάδα. Κοντά 65.000 συμπολίτες μας βρήκαν τραγικό θάνατο στα ναζιστικά στρατόπεδα εξόντωσης. Πολίτες των οποίων την γενοκτονία οργάνωσε και πραγματοποίησε το Γ' Ράιχ με μεθοδικότητα και συστηματικότητα, προσβλέποντας να τους εξαφανίσει από το πρόσωπο της γης. Έχουμε χρέος να θυμόμαστε επίσης ότι το Ολοκαύτωμα δεν έγινε μόνο εξαιτίας όσων συμμετείχαν ενεργά σε αυτό, αλλά και εξαιτίας αυτών που το ανέχθηκαν, που στάθηκαν αδιάφοροι απέναντί του και στα μικρά εγκλήματα που το συνέθεσαν. Και κυρίως έχουμε χρέος να θυμόμαστε ότι το Ολοκαύτωμα, και ο ναζισμός, δεν είναι κάτι ξένο από την ιστορία μας, αλλά σάρκα από την σάρκα του πολιτισμού της Ευρώπης – ότι είναι η σκοτεινή όψη του πολιτισμού μας. Και ότι συνεπώς δεν είμαστε ποτέ ασφαλείς από παρόμοιους κινδύνους. Στο σημείο αυτό ερχόμαστε στη δεύτερη όψη του χρέους μας απέναντι στην ημέρα. Να μην αφήσουμε να ξανασυμβεί. Ο μόνος τρόπος για να διασφαλίσουμε κάτι τέτοιο είναι να κατανοήσουμε το τι είχε συμβεί τότε. Να σκύψουμε πάνω από τις μικρές και τις μεγάλες ιστορίες. Να αφουγκραστούμε τον πόνο και την απελπισία των ανθρώπων – να νιώσουμε το βάρος της. Να αναμετρηθούμε με την πορεία που οδήγησε στο Ολοκαύτωμα. Να σκεφτούμε δηλαδή πόσες πολιτικές και πρακτικές ανέχθηκαν οι άνθρωποι και απέναντι σε πόσες άλλες αδιαφόρησαν, επειδή δεν ήταν σε θέση να καταλάβουν την φρίκη στην οποία θα οδηγούσαν. Να αναστοχαστούμε με

ειλικρίνεια και υπευθυνότητα πάνω σε δύσκολες πλευρές της ιστορίας μας – τον αντισημιτισμό και τις φυλετικές διακρίσεις. Τον ρατσισμό που εκδηλώνεται στις μέρες μας. Αλλά κυρίως, να εξασκηθούμε στην άσκηση των δημοκρατικών μας αντανεκλαστικών, στην ικανότητά μας να αναγνωρίζουμε τον κίνδυνο πριν ακόμη αυτός γιγαντωθεί και στην αποφασιστικότητά μας να υπερασπιζόμαστε με θάρρος και αποφασιστικότητα τα δημοκρατικά και ανθρωπιστικά ιδανικά.

Σε μια εποχή που η ρητορική μίσους και ο φόβος απέναντι στη διαφορετικότητα μοιάζει να εξαπλώνεται στην κοινωνία μας, ας χρησιμοποιήσουμε τη σημερινή μέρα ως αφορμή για να επιβεβαιώσουμε για μια ακόμη φορά τις βασικές παραδοχές κάθε δημοκρατικής κοινωνίας: ότι όλοι οι άνθρωποι έχουν θεμελιώδη και απαραβίαστα δικαιώματα που απορρέουν ακριβώς από την ιδιότητά τους ότι είναι άνθρωποι. Όλες και όλοι να γίνουμε ακόμη πιο ανεκτικοί στο διαφορετικό και να πιστέψουμε βαθιά μέσα μας, κανείς και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να λογίζεται λιγότερο άνθρωπος από τους υπόλοιπους. Αν αυτές οι παραδοχές γίνουν κτήμα μας, τότε θα έχουμε καταφέρει το μεγαλύτερο πλήγμα απέναντι στο φασισμό και θα έχουμε προασπίσει με τον καλύτερο τρόπο τη δημοκρατία και τον ανθρωπισμό.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ